

Forgách András

APHRODITÉ

a 70 éves N. P.-nek

Már Athénban a forgalmas piacon
Aztán Paphos közelében is
Elkóválygott
Elbitangolt elkószált elmaradt
A fiú lemaradt eltűnt lelépett a színről befordult a sarkon lement a föld alá
Talán Paphos-ban – vagy nem is Paphos-ban – már Piraeus-ban – Piraeus-ban is
Mint aki lerázná szabadulna a gyönyörű alaktól
Brutálisan
Mint akivel nincs miről beszélnie
A kátrányfoltos olajfoltos rakparton
Hol szürke vízen ringtak a hajók

Limassolban egy taxiba szálltak
Volt tizenkét órájuk az indulásig
És Piraeus-ban az egyetlen látnivaló
Mégiscsak a Parthenón volt a messzeségben nem a borzalmas kikötő a szépnevű
Piraeus
Amikor meglátta a zajos nemtörődöm lusta és piszkos város mélyéről fenn az
ormon
A Parthenónt nagyot dobbant a szíve mint a regényekben mondják akkorát dobbant
– Hogy a valóságban is létezik s nem csak képeken!
A földbe gyökerezett ahogy a regényekben mondják a lába –
A szíve is megállt egy pillanatra ahogy a regényekben mondják
Pedig nem lebegett még hófehér oszlopokkal
Pallas Athéné temploma ott főtt az ormon
Hanem fekete volt a sok koromtól mocsoktól és elhanyagolt

A jugoszláv határon túl túl az útlevel-ellenőrzésen túl a vámon
A gyönyörű alak
Mikor egyedül maradtak a vasúti kupéban
Amelynek falán színes fotók üveg mögött az Erzsébet-híd a Parlament a
balatonfüredi strand
Szóval még otthon voltak bizonyos értelemben ha a határon túl is
A gyönyörű alak
Harisnyájából kivette a dollárt
Barna vastag proliharisnya úgy emlékszik mintha ma lett volna

Az anyja lerúgta a cipőt és lehúzta a harisnyát a jobblábáról
Furcsa pillanat volt
Mind a ketten belepirultak
Az anyja a hazugságba ő a harisnyába
Amit láthatott addig mindennap ugyan
Anyja szeplőkkel hintett combját is
Mert anyja nem volt szégyenlős természetű
Meztelenül is mutatkozott néha
A gyermekei előtt – hatalmas mellét
Fehér bőrét szépséges csípőjét nem szégyellte a családja előtt sem szépségét
Sem szépsége romjait

Amitől elpirultak mégis mind a ketten
Az a színjáték volt amire anyja hű alattvalóként kényszerült
Az eldugdosott pénz – hiszen az egzotikus utazásra
Sor sem kerülhetett volna
Ha nem lettek volna a szülei
Meggyőződéses kommunisták a rendszer építőkövei
Az újságíró meg az ápolónő
Komenisták kik fölszóltak a taggyűléseken
Viszont a dollárt azt dugdosni kellett
Nekik is mint akárki másnak
Hiszen ebbe bolondult bele később az apja
A fehér Mercedesbe mit az ezredesnek átcsempészett a határon
Onnantól fogva leste mikor jönnek érte

Elpirult a gyönyörű alak amikor kivette a köteg pénzt a harisnyából
Elpirult és egy nagyot nevetett –
Nevetése – a kozák lovas nevetése ahogy felüget
A Téli palota márvány lépcsőházában – nyihogás volt inkább
Kifogott rajtuk megvolt a pénz
A hajóra mely Ciprus érintésével Haifába vitte őket Piraeusból
Az ősök földjére
Honnan számúzta magát
Valaki benézett a folyosóról

Húsz dollárt kapott a taxisofőr a limassoli kikötőben
A bőbeszédű férfi
Erős bajusszal borostával
Ki huszonöt angol szóval elboldogult
Hát erre kellett még a harisnyába rejtett papírpénz
Körutazásra a szigeten amit már kettészélt a zöld vonal
A öt török és az öt görög már helyet cserélt az őrutletben

Húsz dollár hogy megnézzék Aphrodité szülőhelyét
De még Richard the Lionheart Cœur de Lion is
Járt ott s csak jóval később végzett vele a nyílvessző mely a vállát átütötte
És amit egy gondatlan sebész a „Hentes”
Kitépett húsából hogy elfertőződött a seb
Chalus-Chabrol váránál történt mindez
De megbocsátott a várból nyilazó fiúnak
Ki apjáért és két bátyjáért állt rajta bosszút
És anyja karjai közt kilehelte lelkét

Lerázni könnyörtelenül
A fiú az anyát a piacon ahol a táncosléptű pincérfiú
Zöld pincéruhában kigombolt fehér ingben
Réztálcán vitte a kávékat az autók közt mosolyogva sokfogú mosolyával
Hallgattak anya és fia míg a sofőr mutogatva hadonászva
Elmagyarázta Paphos-ban hogy itt kélt ki Aphrodité a habokból
A vigasztalan sziklás tengerparton
Hol nyüzsögtek a turisták
Zephyros lebegtette februári fényben
S az anya bőre finoman megfeszült
Mert hallgatott a fiú makacsul s eltűnt a hatalmas
Platán gyökereivel átszótt pincekapolnában
Amit egy özvegyasszony névre Solomoni a zsidónő ki később mondják keresztény
hitre tért
Épített a fa köré mikor Coeur de Lion pár zsoldosa lemészárolta családját
S most a babonás lakosság
Zsebkendőket csomózott a fára

Le a pincébe már egyedül
Ment a fiú
A gyönyörű alak nem volt kíváncsi szentképekre s örökmécsesekre
Ateista vagyok duzzogott az egész napos hallgatás után
Nyílként fúródott szívébe fia hallgatása
És ott lent a félhomályban hová meredek lépcső vitt le
És ahol egyedül maradt a fiú szentképekkel a penészes sötétben kallódó oltárral
Salétromos falak között
Hová behallatszott egy patak csörgedezése
Időtlen időig állt egy mártírhálát halt
Ismeretlen szent képe előtt amelyet láthatóan valami újságból vágott ki egy ügyetlen kéz
S megpöndörült a nedvességtől
Az olló ott hevert még az asztalon és egy kettétört kenyér
Egy macska futott el a lába mellett
Isten

IX. Korniss Péter: Ebéd a pesti utcán, 1983. A vendégmunkás című kötetből, amely 1979 és 1988 között készült. 1989 végén küldtem el a kötet egy példányát Péternek, s válaszul, 1990 januárjában, egy hosszú, értékes, kézzel írott levelet kaptam, amelyet máig őrzök. Bízom abban, hogy ezzel a képpel kifejezhetem a tiszteletet, amelyet Nádas Péter iránt érzek. 2012. augusztus, Korniss Péter.

© HUNGART

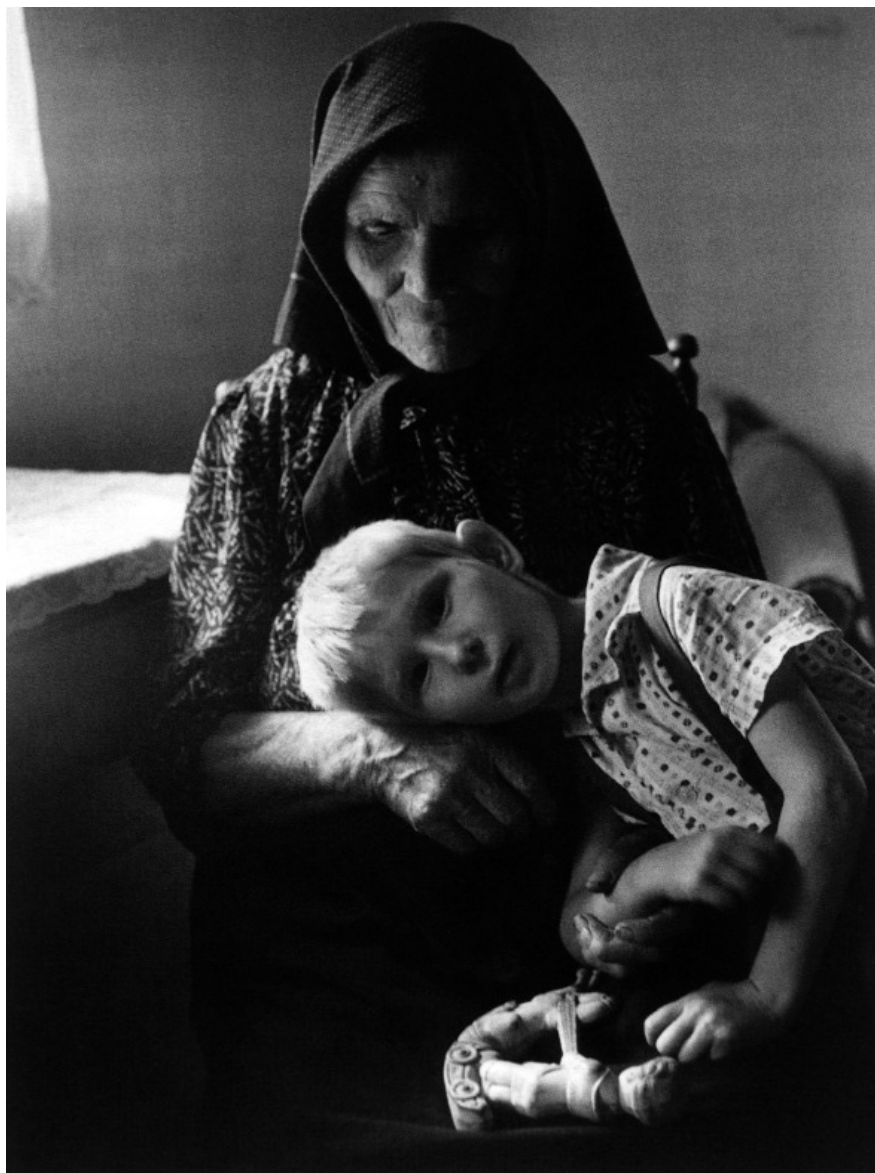
X. Nádas Péter: A kenyér, 1964.
A Schattengeschichte című kötetből, Nimbus Verlag, 2012.
© HUNGART

XI. Nádas Péter: Egy vastag szelet zsíroskenyér, 1965.
A Schattengeschichte című kötetből, Nimbus Verlag, 2012.
© HUNGART

XII. Nádas Péter: Utcai jelenet Tatatóvárosban, 1963.
A Schattengeschichte című kötetből, Nimbus Verlag, 2012.
© HUNGART

XIII. Nádas Péter: Árva gyerek nevelőszülőknél, 1962.
A Valamennyi fény című kötetből, Steidl Verlag, 1999.
© HUNGART

XIV. Nádás Péter: Bezárt kisfiú, 1960-as évek eleje.
A Valamennyi fény című kötetből, Steidl Verlag, 1999.
© HUNGART

XV. Nadas Péter: Egy gyerek szemszögéből, 1963.
A Schattengeschichte című kötetből, Nimbus Verlag, 2012.
© HUNGART

XVI. Nádas Péter: Tavaszi vidámság, 1962.
A Schattengeschichte című kötetből, Nimbus Verlag 2012.
© HUNGART

Csönd volt sötétség és homály
És ott áll azóta is
A hallgatásban
Mely közös magányukra következett
Zephürosz nedves szele vitte
Hullámos zúgó vizen át Küprosz szigetére
Lágy habokon

2012